Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Esmorzar de ganivet i forquilla

Granollers

Ubicació

Comarca:	Vallès Oriental
Lloc/Adreça:	Fonda Europa. Carrer d'Anselm Clavé, 1; plaça de Barangé
Emplaçament	A la zona d'eixample de Granollers
Alçada:	146

Coordenades:

Latitud:	41.608254783226
Longitud:	2.2893830638702
UTM Est (X):	440788
UTM Nord (Y):	4606526

Classificació

Número de fitxa	08096 - 204
Àmbit:	Patrimoni immaterial
Tipologia	Costumari
Estil / època:	Contemporani Popular
Segle	XIX-XXI
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Social
Titularitat	Pública
Fitxes associades:	
Fonda Europa	
Autoria de la fitxa	ARQUEOCIÈNCIA - J. M. Huélamo
Data de registre de la fitxa:	dl., 01/10/2001 - 02:00
Autoria de la darrera revisió:	Jordi Piñero Subirana
Data de la darrera revisió:	dj., 11/01/2024 - 09:29

Descripció

Primer àpat o menjada que, tradicionalment, ha estat una mena de ritual molt propi del matí del dijous, el dia del mercat a Granollers. Es tracta d'un costum genèric a molts llocs de Catalunya, però que a Granollers es troba especialment arrelat. Tradicionalment consistia en consumir de bon matí plats d'una certa contundència, com ara cap-i-pota, tripa, sang i perdiu de xai, tripa i peu de xai, peu de porc, tripa de vedella a la catalana amb patates o amb seques, barres de porc a la brasa amb allioli, ventre amb seques, ventre de porc a la brasa, cap-i-pota de vedella salsejat, ventre i llengua de porc, etc. A la Fonda Europa, que és tota una institució a Granollers i un dels establiments que més ha contribuït a difondre i popularitzar aquesta tradició, se sol acompanyar aquests plats amb un arròs.

Aquest esmorzar es servia als establiments que hi havia tant a la carretera com dins l'antic nucli urbà. Solia fer-se de bon matí, cap a les vuit, i portava intrínsec, a més de l'àpat en si, tot un seguit de relacions humanes, econòmiques i socials en un moment de distensió. Cal recordar que el mercat del dijous a Granollers atreia una gran concurrència provinent de tota la comarca i més enllà.

Història

Al segle XIX i principis del XX a Granollers hi havia nombroses fondes, com Can Fidel, Cal Ros, Ca la Sila, Can Gall, Can Quico Puig, Can Tets, Cal Valent, Can Tomàquet, Can Daulí. Avui gairebé totes han desaparegut o han estat substituïdes per restaurants moderns. Entre totes, però, la més coneguda és la fonda Europa, amb una llarga història que ha anat de la mà de la família dels Parellada al llarg de set generacions, amb precedents que arrenquen l'any 1771. Les fondes i restaurants granollerins han afavorit l'aspecte gastronòmic del mercat a Granollers, molt important el dijous, i ara també els dies festius.

Antigament hi havia gent que esmorzava un bocí de coca ensucrada i un gotet de vi ranci de barreja, i darrera de les vidrieres de les cases de menjars més modestes hi posaven unes platetes d'allioli de bacallà a la llauna per cridar l'atenció dels passavolants (GARRELL, 1960).

Bibliografia

BAULIES I CORTAL, Jordi (1965) Granollers. Barcelona, Biblioteca Selecta, volum. 372.

INFORMACIÓ ORAL: Restaurant Layon - Fonda Europa.

GARRELL I ALSINA, Amador (1960) Granollers, vila oberta, Granollers, Gràfiques Garrell.

FONDA EUROPA

